

Küresel risk iřtahında toparlanma sürüyor

Makroekonomik veri akışındaki zayıf tabloya karşın dün faiz artırımlarının yavaşlayabileceği beklentilerinin güçlenmesiyle riskli varlıklar toparlandı. ABD'de Conference Board tüketici güven endeksi Ekim ayında beklentilerden sert geriledi. Öte yandan, Almanya iş alemleri güven endeksi (Ifo) Ekim'de beklentiler alt endeksi sayesinde yataya yakın kaldı. Şirket bilançolarındaki güçlü sonuçlar ve gelişmiş ekonomi merkez bankalarının faiz artırımlarını yavaşlatabileceği beklentilerinin güçlenmesi ile risk iştahu dün güçlü bir seyir izledi. ABD 10 yıllık tahvil faizi 12 baz puan, İngiltere 10 yıllık tahvil faizi 11 baz puan gerileyerek %3,63'e geriledi. Almanya 10 yıllık tahvil faizinde düşüş 17 baz puanı buldu ve faiz %2,17'ye indi. Dolar endeksi gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada değer kazandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,2, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %1,8 yükseldi. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,3, altın fiyatı %0,2 artış kaydetti. Bir süredir sert gerileyen Avrupa için referans doğal gaz fiyatı %3,2 yükselirken, karbon referans fiyatı %6,6 artışla Eylül başındaki seviyelere çıktı.

Türk finansal varlıklarda zayıf bir seyir gözlemlendi. Hazine 1 yıl vadeli sabit kupon ödemeli ve 10 yıl vadeli enflasyona endeksli tahvil ihraçları yaparken, Ekim ayı kapasite kullanım oranı ve sektörel güven endeksleri yayınlandı. Verilerin piyasa fiyatlamalarına etkisi sınırlı kalırken, 2 yıllık tahvilin faizi 64 baz puan, 10 yıllık tahvilin faizi 35 baz puan artış kaydetti. Öte yandan, dolar cinsi tahvil faizleri ile ülke risk priminde düşüş sürdü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,4 değer kaybetti. Borsa İstanbul 100 gösterge endeksi %0,1 gerilerken, gösterge 30 endeksi yataya yakın kaldı.

Yeni güne küresel piyasalar pozitif bir başlangıç yaptı. Avustralya'da 2022 üçüncü çeyrek enflasyonu beklentilerin üzerinde gelse de dünden kalan dinamikler riskli varlıkları destekliyor. Günün ilerleyen saatlerinde jeopolitik gelişmelere dair haberlerin yanında ABD

Günlük Değişimler

Dolar/TL	18.59 ▼ -0.1%	BİST 100	3,975 ▼ -0.1%
TR 2Y	15.46 ▲ 64 bp	TR 10Y	11.57 ▲ 35 bp
DXY	111.0 ▼ -0.9%	MSCI Dünya	2,538 ▲ 1.8%
Altın (ons, \$)	1,653 ▲ 0.2%	ABD 10Y	4.11 ▼ -12 bp
Brent (varil, \$)	93.5 ▲ 0.3%	Karbon (ton, €)	77.1 ▲ 6.6%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0.1%
İngiliz Sterlini/Dolar	1.7%
Euro/Dolar	0.9%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0.3%
Dolar/Brezilya Reali	0.3%
Dolar/Rus Rublesi	0.0%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.3%
Dolar/Japon Yeni	-0.7%
Dolar Endeksi	-0.9%
Dolar/Güney Afrika Randı	-1.0%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0.1%
MSCI Avrupa	2.2%
MSCI Dünya	1.8%
MSCI Kuzey Amerika	1.7%
MSCI GOÜ Avrupa	0.7%
MSCI Asya Pasifik	0.4%
MSCI GOÜ	0.2%
MSCI Latin Amerika	-0.2%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
ABD	Yeni Konut Satışları (bin adet)	Eylül	630	685

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Eylül ayı yeni konut satışları ve Kanada Merkez Bankası (BoC) faiz kararı takip edilecek. Yurtiçinde gündem sakinken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere dair haberlerin önemli olabileceği düşünülüyor.

ABD'de Conference Board tüketici güven endeksi Ekim ayında beklentilerden sert geriledi. Eylül ayında 107,8 olan endeks Ekim'de 106,5'lik tahminlerin altında kalarak 102,5'e düştü. Ülkede Richmond imalat sanayi aktivite endeksi aynı dönemde 14,0'dan -3,0'a, hizmet sektörü aktivite endeksi 0,0'dan -8,0'a ve bileşik endeks 0,0'dan -10,0'a sert geriledi. Bununla birlikte, Ağustos ayı CaseShiller konut fiyat endeksi %0,5 olan beklentilerin ötesinde %1,3 düşerken, konut fiyatı yıllık artış hızı %16,0'dan %13,1'e geriledi.

Almanya iş alemleri güven endeksi (Ifo) Ekim'de beklentiler alt endeksi sayesinde yataya yakın kaldı. Eylül'de 84,4 olan genel endeks Ekim'de 83,3'e ineceği tahminlerinin üzerinde kalarak 84,3 olarak gerçekleşti. Mevcut durum alt endeksi 94,5'ten 94,1'e inerken, beklentiler alt endeksi 75,3'ten 75,6'ya toparlandı.

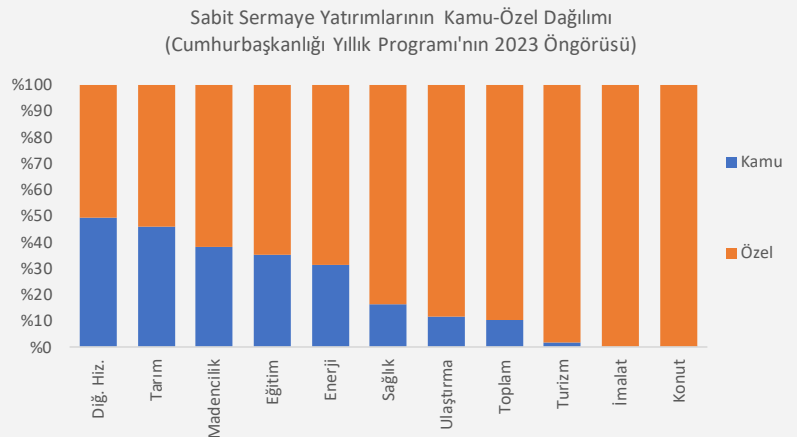
Avustralya'da 2022 üçüncü çeyrek enflasyonu beklentilerin üzerinde geldi. Çeyreklik bazda tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) %1,6 olan beklentileri aşarak %1,8 artarken, yıllık bazda enflasyon ikinci çeyrekteki %6,1'den %7,3'e çıktı.

Hazine iki tahvil ihracıyla rekabetçi olmayan teklifler dahil toplamda 6,1 milyar TL iç borçlanma gerçekleştirerek Ekim ayı programını tamamladı. 1 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvilin ihalesinde ortalama bileşik faiz %15,39 olurken, 10 yıl vadeli enflasyona endeksli tahvilin ihalesinde ortalama bileşik reel faiz -%3,08 seviyesinde gerçekleşti.

Ekim'de imalat sanayi kapasite kullanım oranı gerilerken, güven endeksleri yükseldi. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, Eylül'de %77,3 olan imalat sanayi kapasite kullanım oranı Ekim'de %76,6'ya geriledi. Dayanısız tüketim mallarında kapasite kullanımı artarken, diğer alt bileşenlerde genele yayılan gerileme gözlemlendi. Reel sektör güven endeksi ise aylık bazda 1,8 puan toparlanarak 102,0'a çıktı. Mevcut durum ve son üç aya ilişkin değerlendirmelerin bir kısmında yükselişler olsa da beklentilerde zayıf bir görünüm ortaya çıktı. Bununla birlikte, Ekim'de hizmet sektörü güven endeksi sadece %0,9 artarken, güven endeksleri aylık bazda inşaat sektöründe %2,8, perakendede %3,0 artış kaydettiler.

2023 yılına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı (Program) açıklandı. Programın sabit sermaye yatırımlarına ilişkin kısmı hem 2022 için gerçekleşme tahminini hem de 2023 için Program öngörüsünü kamu-özel ayrımında sunuyor, bu nedenle önemli kabul ediliyor. Program 2023 yılı itibarıyla 6,1 trilyon liralık sabit sermaye yatırımı yapılacağını öngörüyor. Bu rakam 2022 yılına göre sabit sermaye yatırımlarında %41,3 oranında artış beklentisi anlamına geliyor. %32,3 oranındaki GSYH deflatörü Program tahmini dikkate alınarak bu artış reelleştirildiğinde, sabit sermaye yatırımlarında %6,8'lik reel artış beklentisi olduğu görülüyor. Tarım dışındaki tüm sektörlerin toplam (kamu+özel) sabit sermaye yatırımlarında reel olarak artış beklentisi var.

Kamunun ise tarım ve sağlık yatırımlarını reel olarak çift hanelerde azaltmayı planladığı, madencilik yatırımlarını ise reel olarak 3 haneli (%109) artırmayı planladığı görülüyor.

Kaynak: 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, TSKB Ekonomik Araştırmalar

2022 yılına ilişkin İklim Şeffaflığı Raporu yayımlandı. G20 ülkelerinin iklim eylemlerindeki şeffaflığı artırmak için oluşturulan İklim Şeffaflığı adındaki küresel ortaklığın yayınladığı rapor, iklim değişikliği etkilerinin küresel olarak artış gösterdiğini, enerji ve gıda fiyatlarının iklim etkileri ile beraber arttığını belirtiyor. Bazı ülkelerin enerji krizini fosil yakıtlardan geçişi geciktirmek için bir bahane olarak kullandığını ifade eden raporda, yenilenebilir enerjiye yapılan yatırımların genişletilmesinin ve fosil yakıtlardan yenilenebilir kaynaklara geçişi destekleyen fiyatlandırma mekanizmalarının, mevcut enerji krizinin çözülmesine yardımcı olacağına ve aynı zamanda iklim krizine karşı çalışacağına işaret ediliyor. Rapor, G20 üyesi ülkelerin mevcut iklim politikalarını güçlendirmesi gerektiğinin ve daha iddialı 2030 yılı hedefleri sunulması ihtiyacının altını çiziyor. Raporda, Birleşmiş Milletler Çevre Programı tarafından yayımlanan "Uyum Boşluğu 2021 Raporu"ndaki gelişmekte olan ülkeler için yıllık uyum finansmanı ihtiyacının 2030 yılına kadar 140-300 milyar dolar olduğu beklentisine ve iklim krizinin tırmanmaya devam etmesi durumunda bu ihtiyacın 2050 yılında 280-500 milyar dolar olacağı tahminine işaret ediliyor. Raporda ayrıca, Türkiye'nin önemli bir yenilenebilir enerji potansiyeline sahip olduğu ve daha iddialı yenilenebilir enerji hedeflerini ve bu hedeflere ulaşmayı destekleyecek politikaları uygulamaya koymasının gerektiğinin altı çiziliyor.

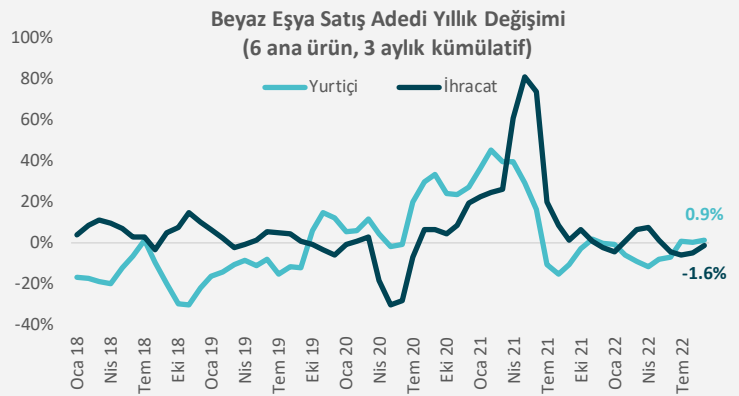
Kalkınma Gündemi

Şirket ve Sektör Haberleri

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), turizm istatistiklerinde yöntem değişikliği ve revizyon yapıldığını bildirdi. TÜİK'in, internet sitesinde yer alan açıklamada Ticaret Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, TCMB ve Bankalararası Kart Merkezi iş birliğiyle çalışmalar gerçekleştirildiğini belirtti. Revize edilen istatistikler, yarın 'Turizm İstatistikleri 2022 Yılı 3. Çeyrek Haber Bülteni' ile birlikte yayımlanacak. Turizm istatistikleri kapsamında hesaplanan turizm gelirleri 2001 yılından bu yana TÜİK tarafından "Çıkış Yapan Ziyaretçiler Araştırması" yoluyla derlenen bilgilerle tahmin ediliyordu. TÜİK yaptığı açıklamada özellikle COVID-19 salgınıyla birlikte anketin cevaplanması konusunda yaşanan zorlukların artmasına bağlı olarak veri kalitesinin yükseltilmesi ihtiyacının doğduğunu kaydetti.

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (Türkbese), Eylül ayına ait sektör verilerini açıkladı. Buna göre, geçtiğimiz ay beyaz eşya 6 ana ürün grubunda yurtiçi satış adedi yıllık bazda %0,4 azaldı ve 769 bin adet oldu. İhracat hacmi yıllık %3,6 artarak 2,43 milyon adede çıktı. Ağustos'ta üretim adedi ise yıllık bazda %0,1'lik kısıtlı yükselişle 3,17 milyon oldu. Yılın ilk üç çeyreği baz alındığında yurtiçi satışlar bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,4 azalırken, ihracat adetleri yatay kaldı.

Kaynak: TÜRKBESE, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez,

Türkiye'nin gaz ticaret merkezi oluşturmaya yönelik yol haritasının yıl sonuna kadar netleşeceğini söyledi. Bakan Dönmez, Türkiye'nin anahtar bir ülke konumunda olduğunu belirterek konu ile ilgili ekiplerin çalışmalarını tamamlamak üzere olduğunu ve yıl sonuna kadar yol haritasının netleşeceğini ifade etti.

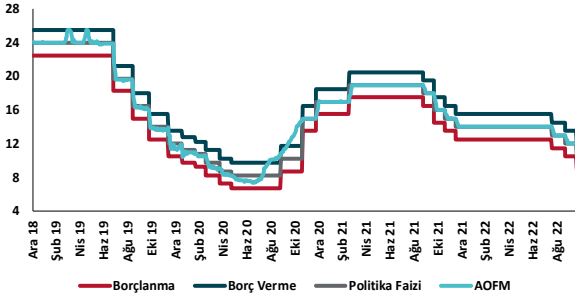
Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, küresel olarak ilk gerçek enerji krizinin yaşandığını belirtti. Başkan Birol yaptığı açıklamada, küresel sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) piyasalarında arzın talebi karşılayamayacağı endişesi ve başlıca petrol üreticilerinin üretimi kısmasının dünyada yaşanan "ilk gerçek enerji krizine" neden olduğunu söyledi. Başkan Birol, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü

Şirket ve Sektör Haberleri

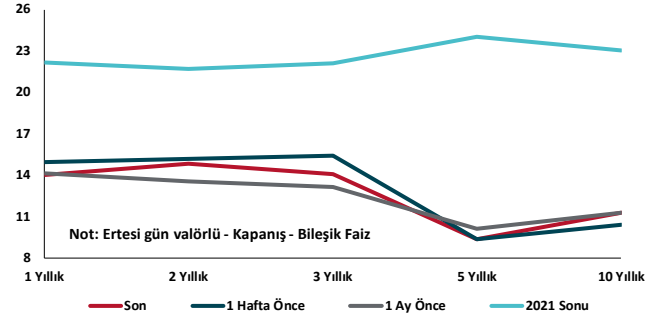
(OPEC) ve Rusya'nın da dahil olduğu OPEC+ grubunun ham petrol üretimini günde 2 milyon varil azaltma kararını riskli bulduğunu ve IEA'nın küresel petrol talebi artışının bu yıl günlük 2 milyon varil yükselmesini beklediğini ifade etti.

Avrupa Birliği (AB) üyeleri doğal gaz tavan fiyatı mekanizması konusunda farklı görüşlere sahip. AB üyesi 27 ülkenin enerji bakanlarının gerçekleştirdiği toplantının ardından bir açıklama yapan AB Dönem Başkanı Çekya'nın Sanayi ve Ticaret Bakanı Jozef Sikela, doğal gaza tavan fiyat uygulanması ve TTF'deki düzeltme mekanizması hakkında farklı görüşlere sahip olduklarını belirtti. Ortak doğal gaz alımına odaklanılması konusunda anlaşıldığını ekleyen Bakan Sikela, elektrik ve doğal gaza dinamik fiyat üst sınırı getirilmesine geniş ölçüde destek verildiğini ilave etti. AB Komisyonu Enerjiden Sorumlu Üyesi Kadri Simson da yaptığı açıklamada, son enerji paketinin, bir sonraki bakanlar toplantısına kadar onaylanmaya hazır hale gelmesini beklediğini ifade etti.

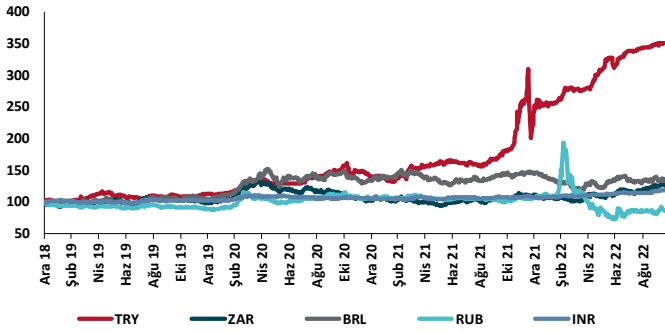
TCMB Faiz Koridoru

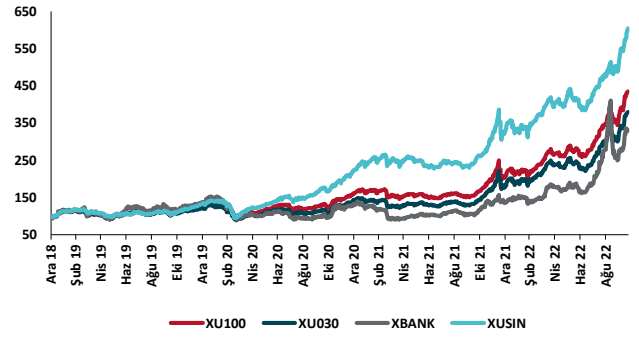
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

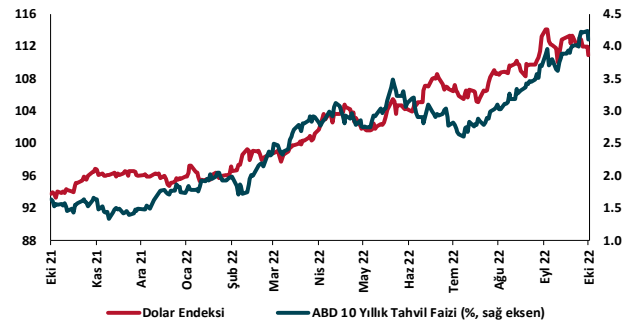
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

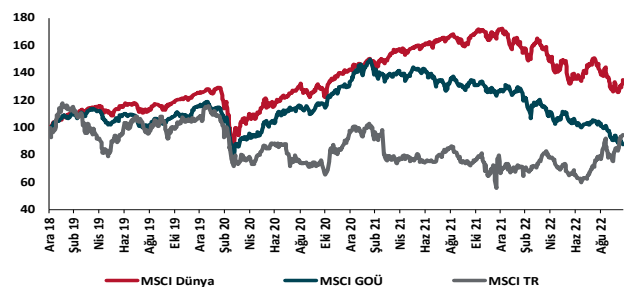
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

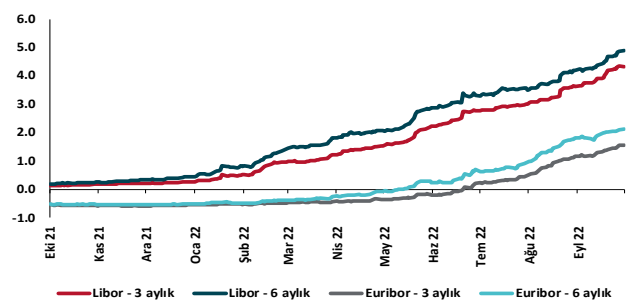
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.